

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

NÁLEZ

Ústavného súdu Slovenskej republiky

V mene Slovenskej republiky

II. ÚS 135/2020-39

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí 23. júna 2020 v senáte zloženom z predsedu senátu Ľuboša Szigetiho (sudca spravodajca), zo sudkyne Jany Laššákovej a sudcu Petra Molnára prerokoval ústavnú sťažnosť [REDACTED], [REDACTED], zastúpeného Advokátskou kanceláriou JUDr. Jozef Holič s. r. o., Poľovnícka 4, Bernolákovo, v mene ktorej koná advokát a konateľ JUDr. Jozef Holič, vo veci namietaného porušenia základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a práva na prejednanie záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Okresného súdu Bratislava III v konaní vedenom pod sp. zn. 7 C 157/2001 v období po právoplatnosti nálezů Ústavného súdu Slovenskej republiky sp. zn. IV. ÚS 365/09 zo 17. júna 2010 a takto

r o z h o d o l :

1. Základné právo [REDACTED] [REDACTED] na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a právo na prejednanie záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Okresného súdu Bratislava III v konaní vedenom pod sp. zn. 7 C 157/2001 v období po právoplatnosti

nálezu Ústavného súdu Slovenskej republiky sp. zn. IV. ÚS 365/09 zo 17. júna 2010 porušené boli.

2. [REDAKOVANÉ] priznáva finančné zadost'učinenie v sume 1 000 € (slovom tisíc eur), ktoré mu je Okresný súd Bratislava III p o v i n n ý zaplatiť do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu.

3. [REDAKOVANÉ] priznáva náhradu trov konania v sume 346,26 € (slovom tristoštyridsaťšesť eur a dvadsaťšesť centov), ktorú je Okresný súd Bratislava III p o v i n n ý vyplatiť na účet jeho právneho zástupcu Advokátskej kancelárie JUDr. Jozef Holič s. r. o., Poľovnícka 4, Bernolákovo, do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu.

4. Vo zvyšnej časti ústavnej s'ťažnosti n e v y h o v u j e .

O d ô v o d n e n i e :

I.

Vymedzenie napadnutého konania a s'ťažnostná argumentácia

1. Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 13. augusta 2019 doručená ústavná s'ťažnosť [REDAKOVANÉ] (ďalej len „s'ťažovateľ“), vo veci namietaného porušenia jeho základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práva na prejednanie záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) postupom Okresného súdu Bratislava III (ďalej len „okresný súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. 7 C 157/2001 (ďalej len „napadnuté konanie“).

2. Ústavný súd uznesením sp. zn. II. ÚS 135/2020 z 2. apríla 2020 prijal ústavnú s'ťažnosť na ďalšie konanie v časti, ktorou s'ťažovateľ namieta porušenie svojho základného

práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 a práva na prejednanie záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru postupom okresného súdu v napadnutom konaní v období po právoplatnosti nálezov ústavného súdu sp. zn. IV. ÚS 365/09 zo 17. júna 2010.

3. Ústavný súd nálezom sp. zn. IV. ÚS 365/09 zo 17. júna 2010, ktorý nadobudol právoplatnosť 9. augusta 2010, vyslovil porušenie základného práva sťažovateľa podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru postupom okresného súdu v napadnutom konaní, prikázal mu konať vo veci bez zbytočných prietáhov, priznal sťažovateľovi finančné zadosťučinenie v sume 4 000 € a úhradu trov konania pred ústavným súdom.

4. V ústavnej sťažnosti sťažovateľ uviedol, že *«podal dňa 18.9.1997 (spolu s manželkou [REDAKOVANÉ]) na Okresnom súde Bratislava III žalobný návrh na začatie konania, ktorým sa podľa § 80 písm. c) O.s.p. v spojení s § 126 Občianskeho zákonníka č. 40/1964 Zb. (ďalej len OZ) domáhali určenia, že nehnuteľný majetok „pozemky, budovy“ zapísané na LV č. [REDAKOVANÉ] dňa 23.07.1992 v katastrálnom území [REDAKOVANÉ] a hnutel'ny majetok patriaci k tejto nehnuteľnosti opísaný v žalobnom návrhu, sú v bezpodielovom spoluvlastníctve (BSM) navrhovateľ- žalobcu a manželky»*.

5. Z príloh ústavnej sťažnosti je zrejmé, že v napadnutom konaní okresný súd vydal rozsudok sp. zn. 7 C 157/2001 zo 7. augusta 2013 (ďalej len „rozsudok súdu prvej inštancie“), ktorým návrh sťažovateľa zamietol a zároveň nepripustil zmenu žalobného petitu podaniami z 15. júna 2011 a zo 7. júla 2011, konanie o návrhu na vydanie predbežného opatrenia proti [REDAKOVANÉ], zastavil a návrh na rozšírenie žalobného petitu nepripustil.

6. Sťažovateľ podal proti rozsudku súdu prvej inštancie odvolanie 8. októbra 2013 a 9. októbra 2013, no nahliadnutím do súdneho spisu zistil, že odvolaciemu súdu bola vec súdom prvej inštancie postúpená na rozhodnutie až 26. februára 2015. Uvedená nečinnosť okresného súdu mala za následok bezdôvodné prietahy v konaní v dĺžke viac ako rok

a štyri mesiace. Podľa vyjadrenia sťažovateľa ani odvolací súd od doručenia odvolania 2. marca 2015 vo veci nekonal a až 21. februára 2017 bol sťažovateľovi doručený prípis Krajského súdu v Bratislave (ďalej len „krajský súd“) s vyjadrením žalovaného k odvolaniu sťažovateľa. Krajský súd následne vyhlásil rozsudok sp. zn. 9 Co 79/2015 z 30. marca 2017 (ďalej len „rozsudok krajského súdu“).

7. Sťažovateľ podal proti rozsudku krajského súdu 4. augusta 2017 dovolanie. Dňa 14. septembra 2017 podal sťažovateľ návrh na oslobodenie od platenia súdneho poplatku za dovolanie. Dňa 2. novembra 2017 bolo sťažovateľovi doručené uznesenie č. k. 7 C 157/2001-1834 z 20. septembra 2017 (ďalej len „uznesenie o zastavení konania o dovolaní“), ktorým okresný súd konanie o dovolaní zastavil. Na základe sťažnosti proti uzneseniu o zastavení konania o dovolaní podanej sťažovateľom 8. novembra 2017 okresný súd uznesením č. k. 7 C 157/2001-1857 z 19. júla 2018 uznesenie o zastavení konania o dovolaní zrušil. Dňa 12. februára 2018 bolo sťažovateľovi doručené uznesenie č. k. 7 C 157/2001-1852 z 23. januára 2018, ktorým súd priznal sťažovateľovi oslobodenie od súdneho poplatku za dovolanie.

8. Sťažovateľ nahliadnutím do súdneho spisu 12. júla 2019 zistil, že celý spis sa stále nachádza na okresnom súde a do dňa podania ústavnej sťažnosti nebol odoslaný Najvyššiemu súdu Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) na rozhodnutie o dovolaní.

9. Sťažovateľ poukazuje na to, že vec nie je ani po viac ako 22 rokoch „*právoplatne skončená spravodlivým rozhodnutím*“, čo má za následok, že sťažovateľ trpí pocitom bezmocnosti, beznádeje a právnej neistoty. Poukazuje na to, že napadnuté konanie nemožno vzhľadom na jeho predmet, skutkovú a právnu podstatu hodnotiť ako vec zložitú, keďže ide o bežnú určovaciu žalobu, a ani správanie sťažovateľa v napadnutom konaní nemožno hodnotiť ako správanie sťažujúce postup súdu. Sťažovateľ preto uvádza, že napadnuté konanie je poznačené bezdôvodnými priet'ahmi a zároveň v rámci odôvodnenia ústavnej sťažnosti poukazuje aj na nespravodlivosť vydaného meritórneho rozhodnutia vo veci.

Vo veci samej bolo právoplatne rozhodnuté dňa 06.06.2017, rozsudkom OS Bratislava III zo dňa 07.08.2013, sp. zn. 7C/157/2001-1599 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Bratislave zo dňa 30.03.2017, sp. zn. 9Co/79/2015-1726.

Advokát žalobcu podal voči rozsudku odvolacieho súdu dovolanie dňa 04.08.2017, ktoré doplnil podaniami zo dňa 07.08.2017 (čl. 1824, 1828).

Od prerozdelenia veci, právoplatne rozhodnutej, vykonáva úkony súvisiace s podaním dovolania vyšší súdny úradník v zmysle poverenia v súlade s ustanovením § 3 ods. 3 písm. a) a § 3 ods. 5 zákona č. 549/2003 Z. z. o súdnych úradníkoch v znení neskorších predpisov (konanie a rozhodovanie podľa § 5 až § 8 citovaného zákona) a súdna tajomníčka (konanie a rozhodovanie podľa § 9 až § 11 citovaného zákona). Poverenie je súčasťou Rozvrhu práce OS Bratislava III na rok 2020 (Príloha č. 4). Uvedené vyplýva aj z aplikácie „Register“, z ktorého je zrejmé, na koho bol spis od pridelenia evidovaný. U koho sa spis fyzicky nachádzal zo súdneho aparátu (vyšší súdny úradník, asistentka alebo súdna tajomníčka) sa neviem vyjadriť, nakoľko z registra vyplývalo, že vec je právoplatne skončená.

Zo spisu vyplýva, že posledným úkonom bolo podanie žalovaného zo dňa 13.02.2020 - vyjadrenie k dovolaniu a že vo veci vyšší súdny úradník vykonáva úkony spojené s predložením veci Najvyššiemu súdu SR..

Spis mi bol predložený dňa 11.05.2020 spolu so žiadosťou o vyjadrenie k predmetnej ústavnej sťažnosti (Spr. 147/2020).

Záverom môžem len podotknúť, že pracujem v preťaženom oddelení, na čo opakovane upozorňujem, pričom súd dlhodobo zápasí s nedostatkom administratívneho aparátu. V mojom prípade asistentka ([REDACTED] je od 25.10.2019 PN (doposiaľ), dočasne zastupujúca asistentka, novoprijatá od 02.12.2019 ([REDACTED]) sa najmä oboznamuje s agendou, množstvom informácií ohľadom práce so spisom, elektronickým registrom, poštou, pojednávaniami a pod.

V období od polovice roku 2018 a roku 2019 došlo v mojom oddelení k opakovaným zmenám vyššieho súdneho úradníka (v roku 2018 - čerpanie študijného voľna: od 01.01.2019 a od 01.04.2019 z dôvodu čerpania študijného voľna v súvislosti s prípravou na justičné skúšky a výberové konanie na funkciu sudcu). To všetko za súčasného ďalšieho prerozdelenia spisov z iných, rovnako preťažených oddelení po dvoch sudcoch, ktorí odišli

bez náhrady za nich („7C“ JUDr. Lamprechtovej 77 spisov a „15C“ JUDr. Kurinca 59 spisov; spisy po sudkyni JUDr. Moravovej sa dva krát prerozdělili v priebehu 2 rokov). Predmetný spis je spis z takého prerozdeleného oddelenia po JUDr. Lamprechtovej (01/2019), pričom ku dňu 13.11.2019 bolo prerozdelené odd. „15“ po JUDr. Kurincovi. Za tohto stavu nie je v mojich silách konať vo všetkých pridelených veciach bezprieťahovo a nahrádzať aj prácu súdneho aparátu, kontrolovať všetky pridelené spisy a podania. V mojom oddelení bolo k 02/2020 515 nevybavených a 367 nerozhodnutých vecí. Pritom za rok 2019 som rozhodla 337 vecí ročne pri nápade 278 vecí (viaceré pracovnoprávne - kauzálna príslušnosť OS Bratislava III), tzn. že podľa ročného štatistického výkazu rozhodujem a vybavujem viac vecí ako je priemer v SR.»

12. K vyjadreniu okresného súdu zaujal stanovisko z 22. mája 2020 prostredníctvom svojho právneho zástupcu aj sťažovateľ, ktorý v ňom uviedol, že postoj podpredsedníčky je „výsledkom organizačnej deštrukcie justičného systému znásobenom podozreniami trestnej činnosti predsedu súdu“. Vo svojom stanovisku sťažovateľ vyjadril rozhorčenie nad nefunkčnosťou súdneho systému, zdôrazňujúc, že „justícia prestala plniť svoju úlohu“. Sťažovateľ vytýka vedeniu okresného súdu, že vo svojom vyjadrení neposkytlo vysvetlenie, ako je možné, že oddelenie, do ktorého spadá aj napadnuté konanie, je preťažené, prečo sú podmienky u zákonného sudcu také, že nemožno reálne konať bez zbytočných prieťahov, a z akého dôvodu sa hromadia spisy u sudcov, ktorí sú pred odchodom zo súdu. Za uvedené pochybenia a vzniknutý stav sťažovateľ žiada disciplinárny postih pre zodpovedných.

13. Vzhľadom na vyjadrenie sťažovateľa zo 6. júna 2020, ako aj podpredsedníčky okresného súdu z 13. mája 2020, že netrávajú na tom, aby sa vo veci konalo ústne pojednávanie, ústavný súd v súlade s § 58 ods. 3 zákona o ústavnom súde upustil od ústneho pojednávania, pretože dospel k záveru, že od neho nemožno očakávať ďalšie objasnenie veci.

III.

Obsah súdneho spisu v napadnutom konaní

14. Z obsahu predloženého spisu okresného súdu sp. zn. 7 C 157/2001 ústavný súd zistil pre posúdenie ústavnej sťažnosti vykonanie týchto relevantných procesných úkonov:

- rozsudok krajského súdu č. k. 9 Co 79/2015-1726 z 30. marca 2017, právoplatný: 6. júna 2017,

- 4. augusta 2017 podanie dovolania sťažovateľom,

- 7. augusta 2017 doplnenie dovolania zo 4. augusta 2017,

- výzva okresného súdu na zaplatenie súdneho poplatku za dovolanie z 15. augusta 2017,

- uznesenie o zastavení konania č. k. 7 C 157/2001-1834 z 20. septembra 2017, doručené sťažovateľovi 2. novembra 2017,

- 14. septembra 2017 – návrh sťažovateľa na oslobodenie od súdneho poplatku,

- 8. novembra 2017 – sťažnosť sťažovateľa proti uzneseniu o zastavení konania,

- uznesenie č. k. 7 C 157/2001-1852 z 23. januára 2018 o priznaní oslobodenia od súdneho poplatku za dovolanie, právoplatné 28. februára 2018, doručené sťažovateľovi 12. februára 2018,

- uznesenie č. k. 7 C 157/2001-1857 z 19. júla 2018 o vyhovení sťažnosti sťažovateľa, o zrušení uznesenia okresného súdu č. k. 7 C 157/2001-1834 z 20. septembra 2017, doručené sťažovateľovi 24. septembra 2018, právoplatné 24. septembra 2018,

- 7. februára 2020 dovolanie sťažovateľa doručované žalovanému na vyjadrenie s lehotou 10 dní,

- 21. mája 2020 – vyjadrenie žalovaného k dovolaniu doručované sťažovateľovi na repliku.

IV.

Relevantná právna úprava a ústavnoprávne východiská v judikatúre ústavného súdu

15. Podľa čl. 124 ústavy ústavný súd je nezávislým súdnym orgánom ochrany ústavnosti.

16. Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

17. Podľa čl. 48 ods. 2 ústavy každý má právo, aby sa jeho vec verejne prerokovala bez zbytočných prietáhov.

Podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru každý má právo na to, aby jeho záležitosť bola spravodlivo, verejne a v primeranej lehote prejednaná nezávislým a nestranným súdom zriadeným zákonom, ktorý rozhodne o jeho občianskych právach alebo záväzkoch.

18. Pri výklade základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy si ústavný súd osvojil judikatúru Európskeho súdu pre ľudské práva k čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd, pokiaľ ide o právo na prejednanie záležitosti v primeranej lehote, preto v obsahu týchto práv nemožno vidieť zásadnú odlišnosť (napr. II. ÚS 55/98, I. ÚS 280/08, I. ÚS 326/2010).

19. Ústavný súd pri rozhodovaní o sťažnostiach namietajúcich porušenie základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy (čo platí, aj pokiaľ ide o čl. 6 ods. 1 dohovoru) vychádza zo svojej ustálenej judikatúry, v súlade s ktorou účelom základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov je odstránenie stavu právnej neistoty, v ktorej sa nachádza osoba domáhajúca sa rozhodnutia všeobecného súdu. Samotným prerokovaním veci na súde sa právna neistota osoby domáhajúcej sa rozhodnutia neodstraňuje. K stavu právnej istoty dochádza zásadne až právoplatným rozhodnutím súdu alebo iným zákonom predvídaným spôsobom, ktorý znamená nastolenie právnej istoty inak ako právoplatným rozhodnutím súdu (m. m. IV. ÚS 221/04).

20. Pri posudzovaní otázky, či v súdnom konaní došlo k zbytočným prietáhom v konaní, a tým aj k porušeniu základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy, ústavný súd v súlade so svojou doterajšou judikatúrou (III. ÚS 111/02, IV. ÚS 74/02, III. ÚS 142/03)

zohľadňuje tri základné kritériá, ktorými sú právna a faktická zložitosť veci, o ktorej súd rozhoduje, správanie účastníka súdneho konania a postup samotného súdu. V súlade s judikatúrou Európskeho súdu pre ľudské práva v rámci prvého kritéria ústavný súd prihliada aj na predmet sporu (povahu veci) v posudzovanom konaní a jeho význam pre sťažovateľa (I. ÚS 19/00, II. ÚS 32/02). Podľa uvedených kritérií ústavný súd posudzoval aj ústavnú sťažnosť sťažovateľa.

V.

Posúdenie veci ústavným súdom

21. Predmetom konania pred ústavným súdom je rozhodovanie o tom, či postupom okresného súdu v napadnutom konaní došlo k porušeniu základných práv sťažovateľa na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov zaručeného v čl. 48 ods. 2 ústavy a práva na prejednanie záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru z dôvodu nečinnosti, resp. neefektívnej činnosti okresného súdu, ktorý napriek predchádzajúcemu nálezu ústavného súdu, ktorým bolo vyslovené porušenie uvedených práv sťažovateľa v rovnakom konaní, po právoplatnom skončení napadnutého konania dosiaľ nepredložil sťažovateľom podané dovolanie na rozhodnutie najvyššiemu súdu.

22. Pokiaľ ide o kritérium zložitosť veci, ústavný súd konštatuje, že z pohľadu posúdenia prietáhov v danom štádiu napadnutého konania (po vydaní právoplatného meritórneho rozhodnutia, rozsudku okresného súdu sp. zn. 7 C 157/2001 zo 7. augusta 2013 v spojení s rozsudkom krajského súdu sp. zn. 9 Co 79/2015 z 30. marca 2017, právoplatným 6. júna 2017, pozn.) je toto kritérium úplne bezvýznamné, pretože predmetom posudzovania je vyhodnotenie postupu okresného súdu iba po podaní dovolania (4. augusta 2017) proti rozsudku krajského súdu sp. zn. 9 Co 79/2015 z 30. marca 2017, ktoré nadobudlo právoplatnosť 6. júna 2017.

23. Pri hodnotení podľa ďalšieho kritéria, teda správania sťažovateľa v preskúvanom konaní, ústavný súd nezistil žiadnu významnú okolnosť, ktorá by mala byť osobitne zohľadnená na jeho ťarchu pri posudzovaní otázky, či a z akých dôvodov došlo v napadnutom konaní k zbytočným prietahom.

24. Napokon sa ústavný súd zaoberal postupom okresného súdu v napadnutom konaní, pri ktorého skúmaní prihliadol na skutočnosť, že v čase podania ústavnej sťažnosti ústavnému súdu bola už vec právoplatne meritórne rozhodnutá, teda právna neistota sťažovateľa bola vo vzťahu k právoplatnému skončeniu konania už odstránená. Ako už bolo konštatované, ústavný súd napadnuté konanie z hľadiska možnosti porušenia označených práv posudzoval iba v časti od podania dovolania proti rozsudku krajského súdu sp. zn. 9 Co 79/2015 z 30. marca 2017. Ako z predloženého spisu vo veci sp. zn. 7 C 157/2001 vyplýva, sťažovateľ doručil okresnému súdu dovolanie 4. augusta 2017 a následne ho doplnil podaním doručeným 7. augusta 2017. Podaním doručeným okresnému súdu 14. septembra 2017 sťažovateľ požiadal o oslobodenie od súdneho poplatku za dovolania. Okresný súd rozhodol uznesením č. k. 7 C 157/2001-1852 z 23. januára 2018, právoplatným 28. februára 2018 o priznaní oslobodenia od súdneho poplatku za dovolanie. Medzičasom však okresný súd vydal uznesenie o zastavení konania č. k. 7 C 157/2001-1834 z 20. septembra 2017, proti ktorému podal sťažovateľ sťažnosť. Uznesením č. k. 7 C 157/2001-1857 z 19. júla 2018 okresný súd vyhovel sťažnosti sťažovateľa a zrušil uznesenie č. k. 7 C 157/2001-1834 z 20. septembra 2017 o zastavení konania. Dňa 7. februára 2020 okresný súd doručoval dovolanie sťažovateľa žalovanému na vyjadrenie. Dňa 21. mája 2020 bolo vyjadrenie žalovaného k dovolaniu doručované sťažovateľovi na repliku. Z uvedených procesných úkonov po vydaní meritórneho rozhodnutia vyplýva, že okresný súd bol neodôvodnene nečinný po dobu takmer 19 mesiacov od vydania rozhodnutia, ktorým zrušil uznesenie o zastavení konania do 7. februára 2020, keď dovolanie sťažovateľa doručil žalovanému na vyjadrenie a zároveň konal neefektívne, keď napriek tomu, že sťažovateľ požiadal o oslobodenie od platenia súdneho poplatku za dovolanie (podaním doručeným okresnému súdu 14. septembra 2017), rozhodol o zastavení konania pre jeho nezaplatenie uznesením č. k. 7 C 157/2001-1834 z 20. septembra 2017. Až 7. februára 2020, t. j. 30 mesiacov od podania dovolania (4. augusta 2017) sa toto dovolanie doručovalo žalovanému na vyjadrenie bez toho, aby tomu bránila vážna prekážka, a do dňa rozhodovania o tejto ústavnej sťažnosti nebola vec predložená najvyššiemu súdu. Je potrebné zdôrazniť, že pokiaľ ide o vykonanie

procesných úkonov súvisiacich s podaným dovolaním, ide o jednoduché a štandardné procesné úkony nevyžadujúce si osobitnú časovú alebo odbornú náročnosť.

25. Ústavný súd v súlade so svojou doterajšou judikatúrou tiež pripomína, že nielen nečinnosť, ale aj nesprávna a neefektívna (nesústredená) činnosť všeobecného súdu môže zapríčiniť porušenie ústavou zaručeného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov (napr. IV. ÚS 22/02, III. ÚS 103/09).

26. Reagujúc na obranu zákonnej sudkyne obsiahnutú v jej vyjadrení k ústavnej sťažnosti, že od právoplatného rozhodnutia vo veci vykonáva úkony súvisiace s podaním dovolania vyšší súdny úradník a súdna tajomníčka, je potrebné zdôrazniť, že ústavný súd pri posudzovaní toho, či bolo porušené právo sťažovateľa na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov, posudzoval postup súdu, a nie to, či toto právo bolo porušené činnosťou (nečinnosťou) alebo postupom konkrétnej osoby konajúcej vo veci. Pri posudzovaní odôvodnenosti ústavnej sťažnosti nemožno prihliadnuť ani na počet pridelených agendy, ktorú zákonná sudkyňa vybavuje, resp. na dlhodobú nadmernú zaťaženosť senátu, na ktorú poukazovala sudkyňa konajúca vo veci. Podľa ustálenej judikatúry ústavného súdu (napr. II. ÚS 48/96, II. ÚS 52/99 alebo III. ÚS 17/02) nadmerné množstvo vecí, v ktorých štát musí zabezpečiť konanie, ako aj skutočnosť, že Slovenská republika nevie alebo nemôže v čase konania zabezpečiť primeraný počet sudcov alebo ďalších pracovníkov na súde, ktorý oprávnený subjekt požiadal o odstránenie svojej právnej neistoty, nemôžu byť dôvodom na zmarenie uplatnenia práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov a v konečnom dôsledku nezabavujú štát zodpovednosti za pomalé konanie spôsobujúce zbytočné prietahy v súdnom konaní. Personálne obsadenie súdu, jeho organizácia, vysoký počet vecí v príslušnom oddelení, ako i optimalizácia súdnictva, teda nie sú dôvodmi, pre ktoré by malo byť ospravedlnené, tolerované a ústavne udržateľné porušovanie základného práva sťažovateľky podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru.

27. Zohľadňujúc už uvedené ústavný súd s prihliadnutím na nečinnosť a neefektívny postup okresného súdu v súvislosti s procesnými úkonmi spojenými s podaným dovolaním sťažovateľa a s tým súvisiacim predložením veci na rozhodnutie najvyššiemu súdu dospel

k záveru, že v napadnutom konaní došlo k zbytočným priet'ahom. Na tomto základe ústavný súd rozhodol, že postupom okresného súdu v napadnutom konaní bolo porušené základné právo s'ťažovateľa podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a právo podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru (bod 1 výroku tohto nálezu).

28. Napriek tomu, že do času rozhodovania o tejto ústavnej s'ťažnosti nebolo dovolanie zo strany okresného súdu stále postúpené na rozhodnutie najvyššiemu súdu, ústavný súd, vzhľadom na to, že už svojím nálezom sp. zn. IV. ÚS 365/09 zo 17. júna 2010 prikázal okresnému súdu konať v danej veci bez zbytočných priet'ahov, nemohol v okolnostiach danej veci prijať rozhodnutie podľa § 133 ods. 3 písm. a) zákona o ústavnom súde, a preto o návrhu s'ťažovateľa, aby prikázal okresnému súdu konať bez zbytočných priet'ahov, rozhodol tak, ako to je uvedené v bode 4 výroku tohto nálezu.

VI.

Primerané finančné zadosťučinenie

29. Podľa čl. 127 ods. 3 ústavy ústavný súd môže svojím rozhodnutím, ktorým vyhovie s'ťažnosti, priznať tomu, koho práva podľa odseku 1 boli porušené, primerané finančné zadosťučinenie.

30. Podľa § 135 ods. 1 zákona o ústavnom súde ak ústavný súd prizná s'ťažovateľovi primerané finančné zadosťučinenie, orgán verejnej moci, ktorý porušil základné práva a slobody s'ťažovateľa, je povinný s'ťažovateľovi priznané finančné zadosťučinenie zaplatiť do dvoch mesiacov od nadobudnutia právoplatnosti rozhodnutia ústavného súdu.

31. S'ťažovateľ v ústavnej s'ťažnosti žiadal priznať finančné zadosťučinenie v sume 39 775,15 €, ktorá predstavuje náhradu trov konania, na ktorej zaplataenie zaviazal okresný súd s'ťažovateľ rozsudkom vo veci samej (rozsudok č. k. 7 C 157/2001-1599 zo 7. augusta 2013, pozn.). Žiadosť o priznanie finančného zadosťučinenia s'ťažovateľ ďalej odôvodnil tým, že *«vplyvom bezdôvodných priet'ahov a nesprávnym procesným postupom v súdnom konaní došlo k situácii, že s'ťažovateľ bol pozbavený vlastníctva, čím bol ukrátený na zisku z podnikateľskej činnosti prípadne z prenájmu nehnuteľností a nesprávnym rozhodnutím o trovách doslovne s'ťažovateľa deptá a vydiera.*

Najpodstatnejšou časťou celého súdneho sporu je skutočnosť, že sťažovateľ trpí neistotou v spravodlivý súdny proces, čo má podstatný vplyv na zdravotný stav sťažovateľa. Sťažovateľovi, počas nečinnosti súdov vznikli zdravotné problémy, ktoré boli spôsobené stresom, nesprávnym procesným postupom konajúceho súdu a správneho orgánu. Tento stav „ducha“ ovplyvňuje aj životné a sociálne podmienky jeho rodiny.».

32. Cieľom primeraného finančného zadost'učinenia je dovriešenie ochrany porušeného základného práva v prípadoch, v ktorých sa zistilo, že k porušeniu došlo spôsobom, ktorý vyžaduje poskytnutie vyššieho stupňa ochrany, nielen vyslovenie porušenia, prípadne príkaz na ďalšie konanie bez porušovania základného práva (m. m. napr. IV. ÚS 210/04).

33. Podľa zásad spravodlivosti, prihliadajúc na všetky okolnosti zisteného porušenia práv sťažovateľa, najmä skutočnosť, že právna neistota sťažovateľa už bola odstránená vydaním právoplatného meritórneho rozhodnutia, ale tiež na zistenú nečinnosť a neefektívnu činnosť okresného súdu v napadnutom konaní (bod 24), ústavný súd považoval za odôvodnené sťažovateľovi priznať finančné zadost'učinenie v sume 1 000 € (bod 2 výroku tohto nálezu). Ústavný súd pritom osobitne prihliadol aj na to, že vo vzťahu k napadnutému konaniu už vyslovil porušenie základného práva sťažovateľa na prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov, prikázal vo veci konať bez priet'ahov, sťažovateľovi už priznal finančné zadost'učinenie (satisfakciu), napriek tomu okresný súd nekoná vo veci s osobitnou starostlivosťou.

VII.

Náhrada trov konania

34. Podľa § 73 ods. 3 zákona o ústavnom súde ústavný súd môže v odôvodnených prípadoch podľa výsledku konania uznesením uložiť niektorému účastníkovi konania, aby úplne alebo sčasti nahradil inému účastníkovi konania alebo štátu trovy konania.

35. Sťažovateľ si v ústavnej sťažnosti uplatnil nárok na náhradu trov konania pred ústavným súdom.

36. Ústavný súd v zmysle § 73 ods. 3 zákona o ústavnom súde rozhodol o náhrade trov konania sťažovateľa, ktoré mu vznikli v súvislosti s jeho právnym zastupovaním. Náhradu priznal za dva úkony právnej služby (prevzatie a prípravu zastúpenia, podanie ústavnej sťažnosti) vykonané v súlade s § 1 ods. 3, § 11 ods. 3 a § 13a ods. 1 písm. a) a c) a § 16 ods. 3 vyhlášky Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky č. 655/2004 Z. z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb v znení neskorších predpisov (ďalej len „vyhláška“). Ústavný súd vychádzal zo základnej sadzby tarifnej odmeny za jeden úkon právnej služby za rok 2019 v sume 163,33 € (1/6 výpočtového základu podľa § 11 ods. 3 vyhlášky) a tiež zo sadzby za náhradu hotových výdavkov (režijný paušál) za každý úkon právnej služby za rok 2019 v sume 9,80 € (1/100 výpočtového základu podľa § 16 ods. 3 vyhlášky). Výsledná suma, ktorú ústavný súd priznal sťažovateľovi ako náhradu trov právneho zastúpenia, preto predstavovala sumu 346,26 €.

37. Ústavný súd nepriznal úhradu za úkon právnej služby (stanovisko k vyjadreniu okresného súdu), pretože toto vyjadrenie neobsahovalo žiadne skutočnosti významné pre jeho rozhodnutie.

38. Priznanú náhradu trov konania je okresný súd povinný zaplatiť na účet právneho zástupcu sťažovateľa do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu (§ 62 zákona o ústavnom súde v spojení s § 263 ods. 1 Civilného sporového poriadku (bod 4 výroku tohto nálezu).

39. Vzhľadom na čl. 133 ústavy, podľa ktorého proti rozhodnutiu ústavného súdu nie je prípustný opravný prostriedok, toto rozhodnutie nadobúda právoplatnosť dňom jeho doručenia účastníkom konania.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 23. júna 2020

Luboš Szigeti
predseda senátu